

- Арк.6.

⁸Сумський обласний державний архів. – Ф.235. – Оп.1. – Спр.169.

- Арк.27.

ЕКОНОМІЧНА ШКОЛА СумДУ XX – XIX СТОЛІТТЯ

Доп. –асист. Євдокімова А.М.

Сумський державний університет має достатній досвід подібного виду наукової діяльності. Вперше спеціалізована вчена рада зі спеціальності “Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища” була створена при Сумському державному університеті рішенням ВАКУ СРСР у 1991 р. Рада успішно діє до теперішнього часу.

Історія створення та функціонування ради обіймає досвід двох наукових шкіл із економіки природокористування та економіки НТП. Перша з них була заснована провідним вченим доктором економічних наук Балацьким Олегом Федоровичем. Завдяки успіхам цієї школи та безпосередній участі її науковців в багатьох країнах СНД була реалізована концепція платного природокористування, вітчизняна наука у даній галузі отримала визнання на міжнародному рівні. Зокрема, перша система екологічних платежів була впроваджена у м. Суми, а Україна була першою країною у СНД, яка законодавчо закріпила цю концепцію. Обґрунтування відповідних розділів законів про охорону навколишнього середовища та про атмосферне повітря було виконано сумськими науковцями.

Не менш вагомий здобуток наукової школи у галузі економіки НТП – науковці школи приймають активну участь у розробці теоретичних основ визначення економічної ефективності нової техніки та капітальних вкладень, входили до авторського складу відповідних методик, що виходили у Радянському Союзі на рівні народного господарства та його галузей. Тут було захищено кілька докторських та більше десяти кандидатських дисертацій, пов'язаних із розвитком окремих питань економіки НТП, зокрема

управління інноваційним розвитком, урахування факторів невизначеності, часу, ризику. Сумські вчені не раз ініціювали проведення експериментів, де проходили апробацію нові економічні методи господарювання. Саме з економічного експерименту на Сумському машинобудівному науково-виробничому об'єднанні ім. М.В. Фрунзе країна розпочала свій шлях до ринкової економіки.

Загалом обидві наукові школи підготували 8 докторів наук та більш ніж 70 кандидатів наук. Було опубліковано більше 1000 наукових публікацій, у тому числі десятки монографій та підручників.

Робота спеціалізованої ради при Сумському державному університеті відіграла роль своєрідного каталізатору розвитку економічної науки не тільки у Сумській області, вона стала інтегруючим фактором створення у Сумах центру міжнародного об'єднання вчених, де національна наука має провідні позиції.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації надала значний поштовх розвитку вузів у Сумській області. Серед тих, хто у минулому захистив дисертацію у Сумському університеті, - керівники вузів Сумщини та їх підрозділів. Існування на Сумщині зазначених наукових шкіл дало поштовх до відкриття нових факультетів у діючих вузах, а також створення у Сумах Української академії банківської справи. Високий авторитет ради дозволив проводити захист дисертацій зарубіжних вчених.

При раді виходить у світ наукова збірка та міжнародний науковий журнал "Механізм регулювання економіки", що включені до переліку фахових видань ВАК України.

Із самого початку роботи рада робила ставку на підтримку молодих науковців. За час роботи ради науковцями захищено більше 65 кандидатських дисертацій, головним чином, після закінчення аспірантури. За зазначеними спеціальностями у Сумському державному університеті діє аспірантура із щорічним набором аспірантів 8-10 чоловік. Існування ради дає шанс розвитку наукових напрямків, де національна наука вже змогла завоювати і підтримує провідні позиції на світовому рівні, де забезпечується притік талановитої молоді, незважаючи на надзвичайно складні економічні умови.

Виходячи з вищевикладеного, ми вважаємо, що у Сумському державному університеті існують необхідні умови та є доцільність для створення спеціалізованої вченої ради, з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

Література

1. Кафедра економіки Сумського університету \ \ Отчет о НИР Сумського государственного университета. – Суми: “Ризоцентр”, 2003.
2. Л.Г.Мельник. Фундаментальные основы развития .- Сумы:ИТД «Университетская книга», 2003

ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ НА СУМЩИНІ У РОКИ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

Доп. - Гудим О., СУ-31
Наук. кер. – доц. Клименко В.А.

Вже наприкінці липня 1941 року Сумський обком КП(б)У провів нараду секретарів міськкомів і райкомів партії, голів міських і районних виконавчих комітетів Рад з питань організації підпілля та партизанської боротьби. Невдовзі було затверджено склад підпільних обкому КП(б)У, 3 міськвиконкоми і 31 райкому партії, 146 партійних організацій і груп, а також обкому ЛКСМУ і 8 райкомів. Підпільну роботу мали вести 1674 комуністи. Для формування 35 партизанських загонів було відібрано 1451 чоловік. Частина з них мала досвід партизанської війни у роки Громадської війни; 350 чоловік терміново пройшли спеціальну підготовку в школі, створеній обкомом партії. Тобто партійний (державний) апарат переводився у режим ведення партизанської війни. Були закладені бази загонів, призначені відповідальні зв'язкові, визначені конспіративні квартири і паролі.

Окупанти намагались будь-якою ціною ізолювати населення від підпільників та партизан. У перші ж дні фашистської окупації пропав безвісти територіальний секретар підпільного обкому партії